

ромското, така и сред неромското население. И то не само в нашата страна, но и в други страни, където има трайно живеещи маси от роми. В същото време прави впечатление, че този етноним не се приема и практикува само в един смисъл. По силата на сложилите се обществено-исторически обстоятелства във взаимоотношенията между ромите и неромите са се напластявали редица негативни нагласи, част от които са проникнали и в смисъла и съдържанието на етнонима "цигани". По принцип неромите използват този етноним не само, за да отграничат ромите от себе си и да ги квалифицират като "други", но и за да изкажат (съзнателно или несъзнателно, стихийно или организирано - това е друг въпрос, който сега няма да обсъждам и оценявам) оная негативна оценка и нагласа, които те таят в съзнанието и самосъзнанието си, пък и в практическите си контакти с представители на ромската етническа общност. Така че етнонимът "цигани" има както естествен етнически смисъл и предназначение, така и негативно оценъчен смисъл и предназначение, идващи от неромското население.

Между впрочем, върху основата на този втори смислов аспект етнонимът "цигани" се използва от неромското население не само спрямо "другите" (ромите), но и спрямо някои лица и категории от "своите" (неромите). Става дума за това, че с този етноним неромите дамгосват някои "свои", когато искат да посочат драстично техни отрицателни черти и характеристики на мислене и особено на поведение. На тази основа етнонимът "цигани" се използва и като основа на редица други негативни характеристики, които се влагат в понятия като **"циганска работа"**, **"цигания"**, **"циганщина"** и др. т. Употребата на тези и подобни на тях понятия се реализира най-често с интонация, която подсказва не само вложения в нея укор, но и определена доза присмех, и дори отврата от лицата и категориите, към които те се адресират. Така например, в понятията "цигани" и "циганщина" традиционно се влагат две значения: "1. Присъщи на циганин качества и постъпки: просия, прекалени пазарлъци и други. 2. Скъперничество. Не го прави от немотия, а от цигания."¹⁵

¹⁵ Български тълковен речник. С., 1963, с. 984.